

Seat No. : _____

AG-120

April-2016

M.A. Sem.-IV

510 : Sociology

(EA : Social Work Tradition in Gujarat)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના :** (1) તમામ પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.
(2) તમામ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1. સમાજ કાર્યની વ્યાખ્યા આપી, સમાજ કાર્યના ધ્યેયો અને ઉદ્દેશ્યો જણાવો. 14
અથવા
સમાજ કાર્યનો ઇતિહાસ ટૂંકમાં જણાવો.
2. ગાંધીજીના સમાજ કાર્યના અભિગમો જણાવો. 14
અથવા
સમાજ કાર્યના વર્તમાન પ્રવાહો જણાવો.
3. ભારતમાં બાળકો અને વૃદ્ધોનાં સંદર્ભમાં સામાજિક કાર્યની નોંધ લખો. 14
અથવા
સામાજિક કાર્યનાં મુખ્ય સિદ્ધાંતો જણાવો.
4. તમે મુલાકાત લીધેલ સંસ્થાના સામાજિક કાર્યની નોંધ લખો. 14
અથવા
તમે કરેલ સામાજિક કાર્યનાં હેતુઓ જણાવી, એનો ટૂંકો અહેવાલ લખો.
5. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 14
 - (1) સામાજિક કાર્યકરની ભૂમિકા વર્ણવો.
 - (2) ઈસ્લામ ધર્મમાં સમાજસેવાનું સ્વરૂપ જણાવો.
 - (3) ભારતમાં સ્વતંત્રતા પહેલાના કોઈ ચાર સામાજિક સુધારકોના નામ લખો.
 - (4) એમ.એસ. ગોરેના આપેલ સામાજિક કાર્યના ઇતિહાસના અભિગમો જણાવો.
 - (5) સર્વોદય એટલે શું ?
 - (6) સામાજિક ક્રિયા એટલે શું ?
 - (7) બાળકલ્યાણની વ્યાખ્યા આપો.

Seat No. : _____

AG-120

April-2016

M.A. Sem.-IV

510 : Sociology

(EA : Social Work Tradition in Gujarat)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) Attempt **all** questions.
(2) **All** questions carry equal marks.

1. Give the definition of social work. State its aims and objectives. **14**
OR
State history of social work.
2. State approaches of social work of Gandhiji. **14**
OR
State recent trends of social work.
3. Write note about children and aged people with reference to social work in India. **14**
OR
State main principles of social work.
4. Write note of Social work of institution which you visited. **14**
OR
State objectives of your social work. Write a short report of it.
5. Write short answers of the following : **14**
 - (1) Describe role of social work.
 - (2) State nature of social work in Islam religion.
 - (3) Write any four name of social reformer of pre-independent India.
 - (4) State approaches of history of social work of M.S. Gore.
 - (5) What is Sarvodaya ?
 - (6) What is Social Action ?
 - (7) Define child Welfare.

AG-120

April-2016

M.A. Sem.-IV

510 : Sociology
(EB : Sociology of Region)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (1) તમામ પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.
(2) તમામ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1. પ્રદેશનું સમાજશાસ્ત્ર એટલે શું ? પ્રદેશના સમાજશાસ્ત્રના મહત્વને વિગતે સમજાવો. 14
અથવા
નોંધ લખો :
(1) વર્ણ અને જ્ઞાતિ
(2) ગુજરાતનું સામાજિક વર્ગીકરણ અને તેનું મહત્વ
2. જ્ઞાતિના પરંપરાગત લક્ષણો વર્ણવી, આજના ગુજરાતમાં તેમાં આવેલા પરિવર્તનો ચર્ચો. 14
અથવા
ગુજરાતમાં અનામત વિરોધી આંદોલન અને કોમી સંઘર્ષોનો ઇતિહાસ ટૂંકમાં વર્ણવો.
3. અન્ય પછાત વર્ગો એટલે શું ? ગુજરાતમાં અન્ય પછાત વર્ગનું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરી તેઓની લાક્ષણિકતાઓ દર્શાવો. 14
અથવા
નોંધ લખો :
(1) આદિવાસી સ્થળાંતર
(2) વર્તમાન ગુજરાતમાં અસ્પૃશ્યતા
4. અનુસૂચિત જનજાતિનો અર્થ સમજાવી, ગુજરાતના આદિવાસીઓની સમસ્યાઓ વર્ણવો. 14
અથવા
ગુજરાતમાં દલિતોમાં આવેલા સામાજિક આર્થિક પરિવર્તનો ઉદાહરણ સહિત સ્પષ્ટ કરો.
5. નીચેના પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યમાં જવાબ આપો : 14
(1) અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત જનજાતિમાં શું તફાવત છે ?
(2) સ્થળાંતરના પુશ અને પુલ પરિબળો સમજાવો.
(3) અન્ય પછાત વર્ગ (બક્ષીપંચ)માં સમાવિષ્ટ પાંચ જ્ઞાતિઓનાં નામ દર્શાવો.
(4) સમૂહોના 'અનુલોમ' અને 'પ્રતિલોમ' લગ્ન એટલે શું ?
(5) ગુજરાતમાં 1969ના કોમી સંઘર્ષોની તપાસ માટેના કમિશનનું નામ શું હતું ?
(6) વર્તમાન ગુજરાતમાં અન્ય પછાત વર્ગ કમિશનના અધ્યક્ષ કોણ છે ?
(7) ભારતમાં રાષ્ટ્રીય કક્ષાએ સ્થપાયેલા 'અન્ય પછાત વર્ગ' કમિશનના અધ્યક્ષ કોણ હતા ?

Seat No. : _____

AG-120

April-2016

M.A. Sem.-IV

510 : Sociology

(EB : Sociology of Region)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) Attempt **all** questions.
(2) **All** questions carry equal marks.

1. What is sociology of region ? Explain in detail the importance of sociology of region. **14**

OR

Write notes :

- (1) Varna and Caste.
(2) Social classification of Gujarat and its importance.

2. Describe the traditional characteristics of caste and discuss its changes in recent Gujarat. **14**

OR

Describe in brief the Anti-reservation Agitation and history of communal conflicts in Gujarat.

3. What is other backward classes & clarify the nature of OBCs and state its characteristics. **14**

OR

Write notes :

- (1) Tribal Migration
(2) Untouchabilities in Contemporary Gujarat

4. Explain the meaning of Scheduled Tribe and describe the problems of Tribals in Gujarat. **14**

OR

Clarify the social and economic changes among Dalits in Gujarat.

5. Answer in brief : **14**

- (1) What is the difference between Scheduled Caste and Scheduled Tribes.
(2) Explain the 'push' and 'pull' factors of migration.
(3) State the name of five communities of OBCs in Gujarat.
(4) What is 'Anulom' and 'Pratilom' marriage ?
(5) What was the name of inquiry commission of 1969 communal conflicts in Gujarat ?
(6) Who is the present chairperson of OBC Commission of Gujarat ?
(7) Who was the Chairperson of the National OBC Commission ?